

Valtiovarainministeriö
PL 28
00023 Valtioneuvosto

Lausunnon antaminen valtiovarainministeriölle maakuntien rahoitusta koskevan lakiluonnoksen täydentämiseksi (HE 15/2017 vp)

Espoon kaupunginhallitus päätti kokuksessaan 10.4.2017 antaa Valtiovarainministeriölle seuraavan lausunnon maakuntien rahoitusta koskevan lakiluonnoksen täydentämiseksi:

Sote- ja maakuntarahoituksesta yleisesti

Kunnallisveron leikkaus tasasuuruisesti kaikilta kunnilta aiheuttaa liian suuren muutoksen kuntien rahoitukseen, Uudenmaan kasvavalta alueelta kerätään rahoitusta huomattavasti enemmän kuin alueen sote-palvelujen tuottaminen maksaa.

Uudistus vaikuttaa merkittävästi Espoon kaupungin toimintaan ja heikentää sen toimintaedellytyksiä. Kuntien rahoitusuudistuksessa kunnilta viedään n. 2/3 kunnallisverotuloista ja 40 % yhteisöverotuloista. Uudistus heikentää merkittävästi erityisesti kasvukuntien edellytyksiä rahoittaa kasvun edellyttämiä investointeja asuntorakentamiseen, liikenne- ja palvelujärjestelmiin, sekä rahoittaa kasvun edellyttämiä palveluita mm. maahanmuuton osalta. Kuntien valtionosuuden tasausjärjestelyissä tulisi huomioida esitettyä enemmän metropolialueiden investointipaineet omana kriteerinään.

Kuntien vakavaraisuus heikentyy voimakkaasti, kun kunnallisverosta valtaosa poistetaan kuntien veropohjasta. Vakavaraisuuden heikentyminen näkyy rahoituksen hinnassa ja saatavuudessa. Lainaehdoissa on yleensä rajat kestävästä tulojen ja menojen suhteesta. Tätä ehtoa rikotaan tulopohjan pettäessä.

Kasvupalvelujen rahoituksesta

Kasvupalveluiden rahoitus tulee esityksen mukaan maakunnille osana yleiskatteellista valtionosuutta. Rahoituslaissa tulee säätää, että kasvupalveluihin osoitettu rahoitus kohdennetaan kasvupalveluihin. Olisi perusteltua harkita kasvupalvelujen rahoittamista yleiskatteisen rahoituksen sijaan erillisrahoituksella.

Kasvupalveluiden valtionrahoituksen kriteereihin tulee sisältyä kannustavuutta ja tuloksellisuutta lisääviä elementtejä. Rahoitusta tulee kohdentaa sinne, missä on edellytyksiä kasvulle ja näyttöjä tuloksellisesta uusien työpaikkojen syntymisestä. Esitetyillä yritysten toimipaikkojen lukumäärä kriteereillä ei ole kasvupalveluiden resursoinnin kannalta merkitystä sillä, onko yrityksen toimipaikassa töissä yksi vai tuhat

Taloussuunnitteluryhmä

03.01.00

1203/2017

12.4.2017

työntekijää. Yrityksen toimipaikkaa luontevampi jakokriteeri on yksityisen sektorin työpaikkojen määrä, joka kuvaa paremmin alueen potentiaalia työllistää.

Työ- ja elinkeinoministeriön erilaisissa kotoutumista ja maahanmuuttajien työllistymistä koskeissa julkaisuissa toistuvasti esiintyvän näkemyksen mukaan maahanmuuttajien ja vieraskielisten asiakaspalvelu vaatii 1,5-2 kertaa enemmän resursseja äidinkielenään suomea tai ruotsia puhuviin asiakkaisiin verrattuna. Kasvupalvelujen rahoituksen kriteerit ja painoarvot tulee määrittää kohdentamaan rahoitusta vieraskielisten ja maahanmuuttajien kotouttamiseen ja työllistämiseen lakiesityksessä esitettyä enemmän.

Lakiehdotuksessa kasvupalvelujen järjestämisestä Uudenmaan maakunnassa 12 § todetaan, että kuntayhtymälle kasvupalvelujen järjestämiseen myönnettävä rahoitus vastaisi euromäärää, joka vähennettäisiin maakuntien rahoituksesta annetun lain 22 a §:n perusteella Uudenmaan maakunnan valtion rahoituksesta. Lakiesityksestä ei käy selkeästi esiin vieraskielisyyskertoimen käyttö erillisratkaisun rahoituksessa. Mikäli uudenmaan erillisratkaisun rahoitus tulee lähinnä esitetyn kasvupalvelukertoimen mukaan, ei maakunnan rahoituksen vieraskielisten osuuden kerroin kohdennu kuntayhtymälle, vaan Uudenmaan maakunnalle.

Pia Ojavuo
Taloussuunnittelujohtaja
043 826 9139
pia.ojavuo@espoo.fi

Liitteet

-

Tiedoksi

-